

איגוד התעשייה הקיבוצית

סקירה שנתית 2017

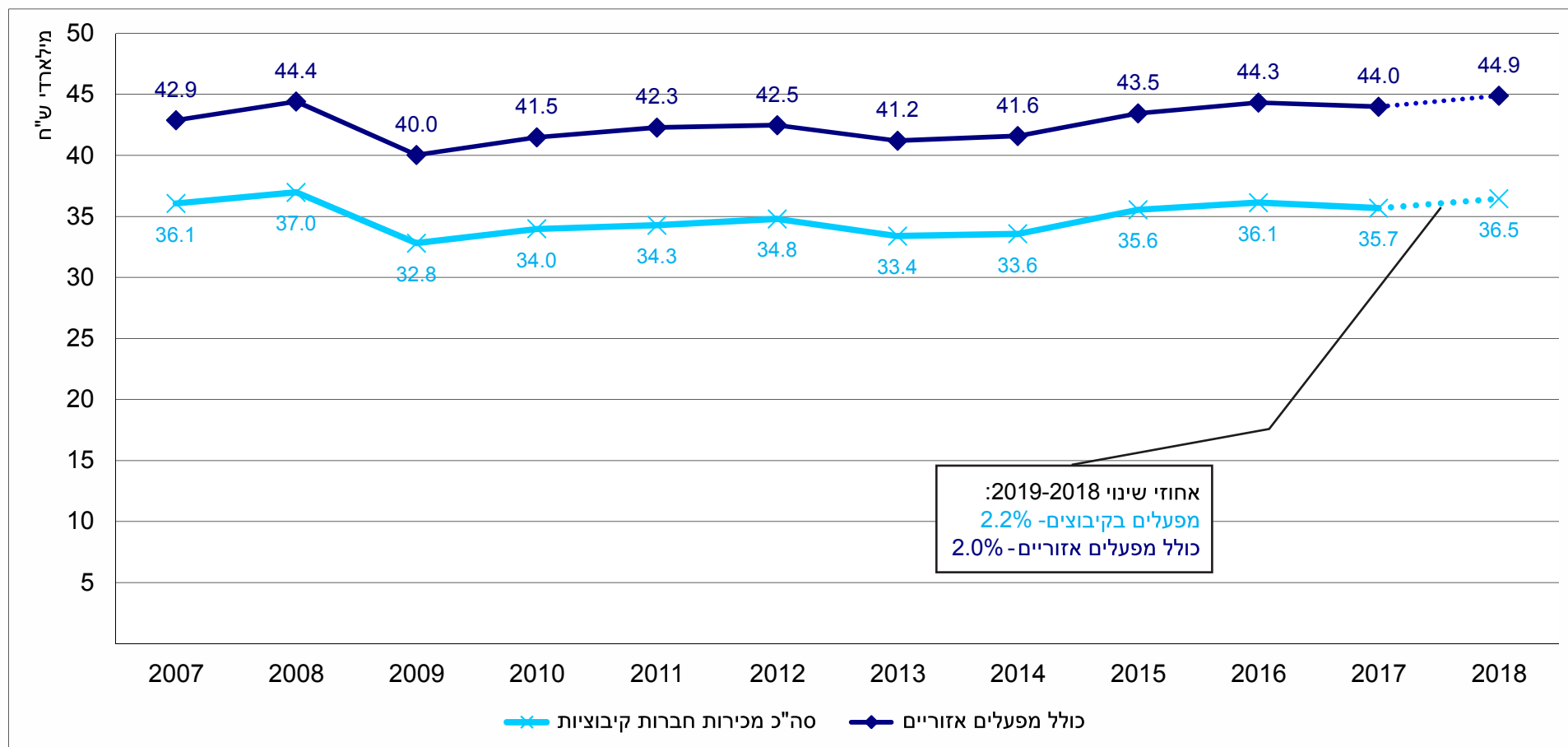
תוכן העניינים

1	התפתחות המכירות	מכירות
2	שיעורי שינוי במכירות	
3	התפתחות המכירות לפי אפיקי שיווק	
4	רווח תפעולי מגמה רב שנתית	רווחיות
5	שיעורי הרווח מסך המכירות מגמה רב שנתית	
6	פדיון לעובד ומספר מועסקים	מדדים תפעוליים
7	השקעות ויחס השקעות לפחת	
8	משקל המו"פ מסך המכירות	
9	משקל בתעשייה הישראלית	בהשוואה לתעשייה הישראלית
10	מדד מכירות מול תעשייה ישראלית	
11	מדד יצוא מול תעשייה ישראלית	
12	התפתחות היצוא לפי עוצמה טכנולוגית	
13	מדד מכירות לעובד מול תעשייה ישראלית	
14	מבנה בעלות	מאפיינים כללים
15	התפתחות מספר החברות	
16	התפלגות המכירות לפי גודל	התפלגות לפי היקפי פעילות
17	שינוי בהתפלגות החברות לפי גודל	
18	רווחיות לפי היקף מכירות	

• כל הנתונים מתייחסים לתעשייה הקיבוצית ללא מפעלים אזוריים, אלא אם כן צוין אחרת במפורש.
 • כל הערכים בשקלים מחירי 12/2017, מתואם על בסיס מדד מחירים לצרכן.

עריכה: שלומית ארבל

התעשייה הקיבוצית - התפתחות המכירות

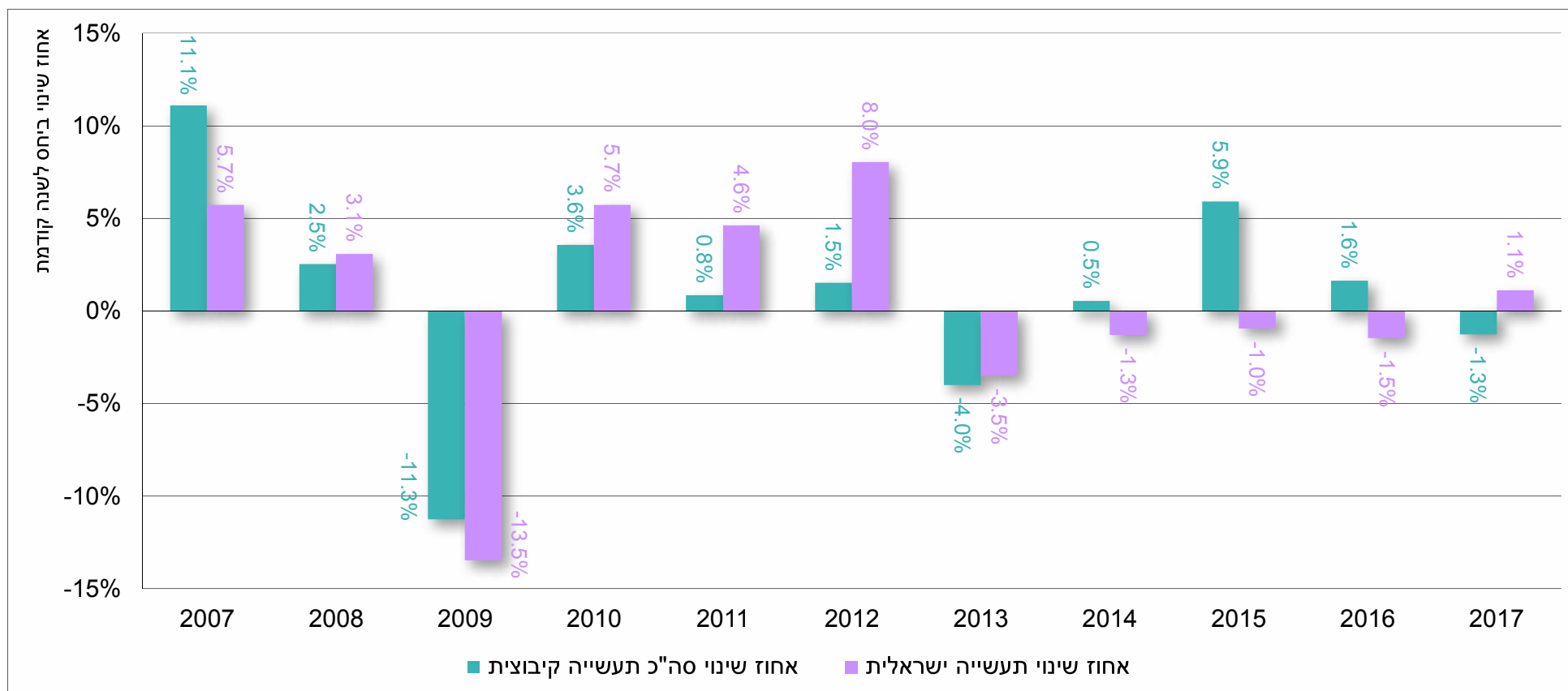

בשנת 2017 הסתכמו מכירות התעשייה הקיבוצית ב-44 מיליארד ש"ח, מתוכם 35.7 מיליארד בחברות הקיבוציות והשאר במפעלים האזוריים. המפעלים בקיבוצים רשמו ירידה של 1.3% ביחס ל-2016. גריעת החברות בשנת 2017 היתה בהיקף של כמיליארד ש"ח. בניכוי גריעת החברות נרשמה גרמה לירידת הצמיחה של 1.6%. על פי תחזית ראשונית בשנת 2018 נרשמה צמיחה של 2.2% במפעלים בקיבוצים, ביחס ל-2017.

שיעורי שינוי במכירות - התעשייה הקיבוצית והתעשייה הישראלית

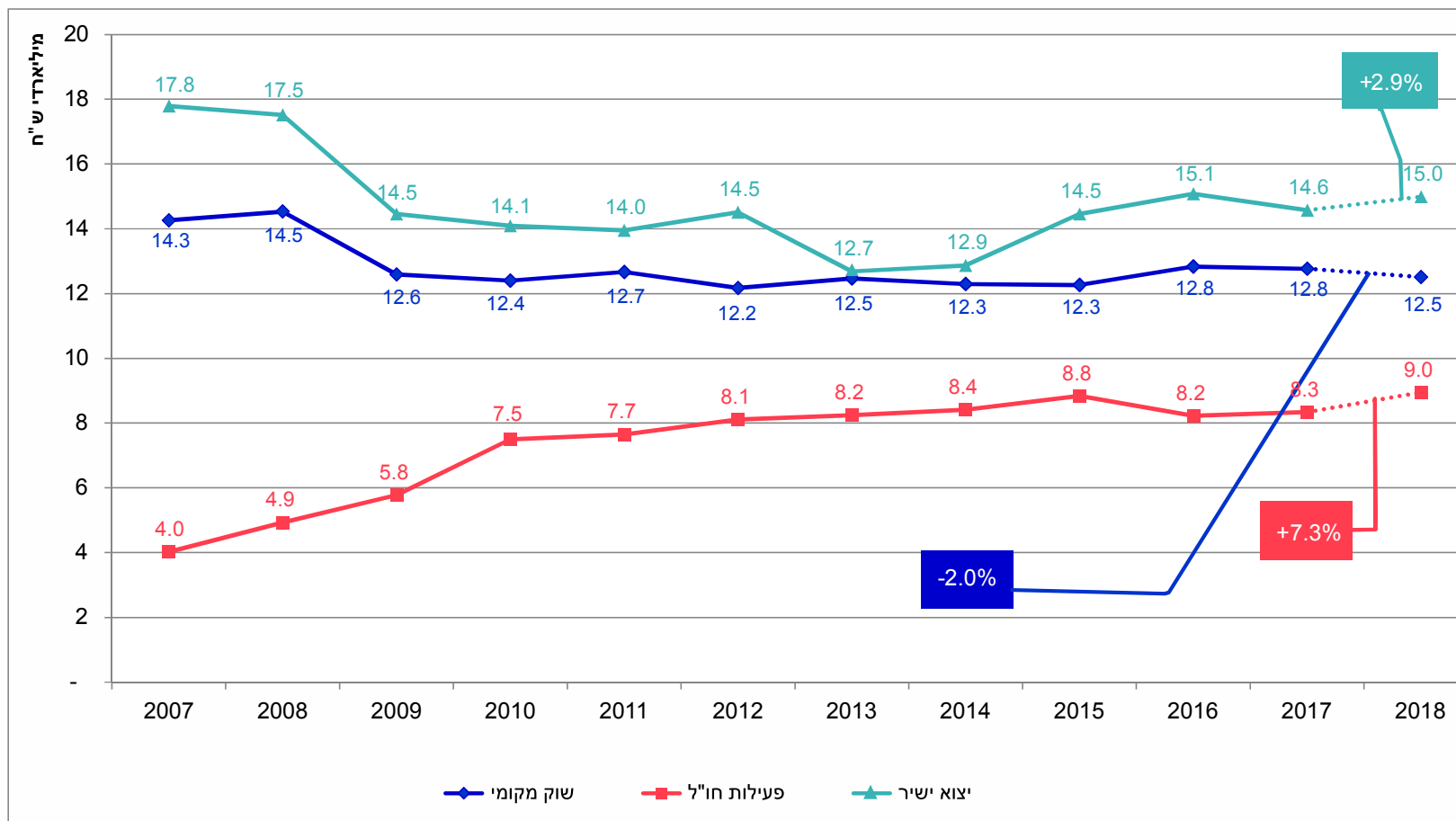
(מחירים מנוכי מדד המחירים לצרכן)

ללא מפעלים אזוריים

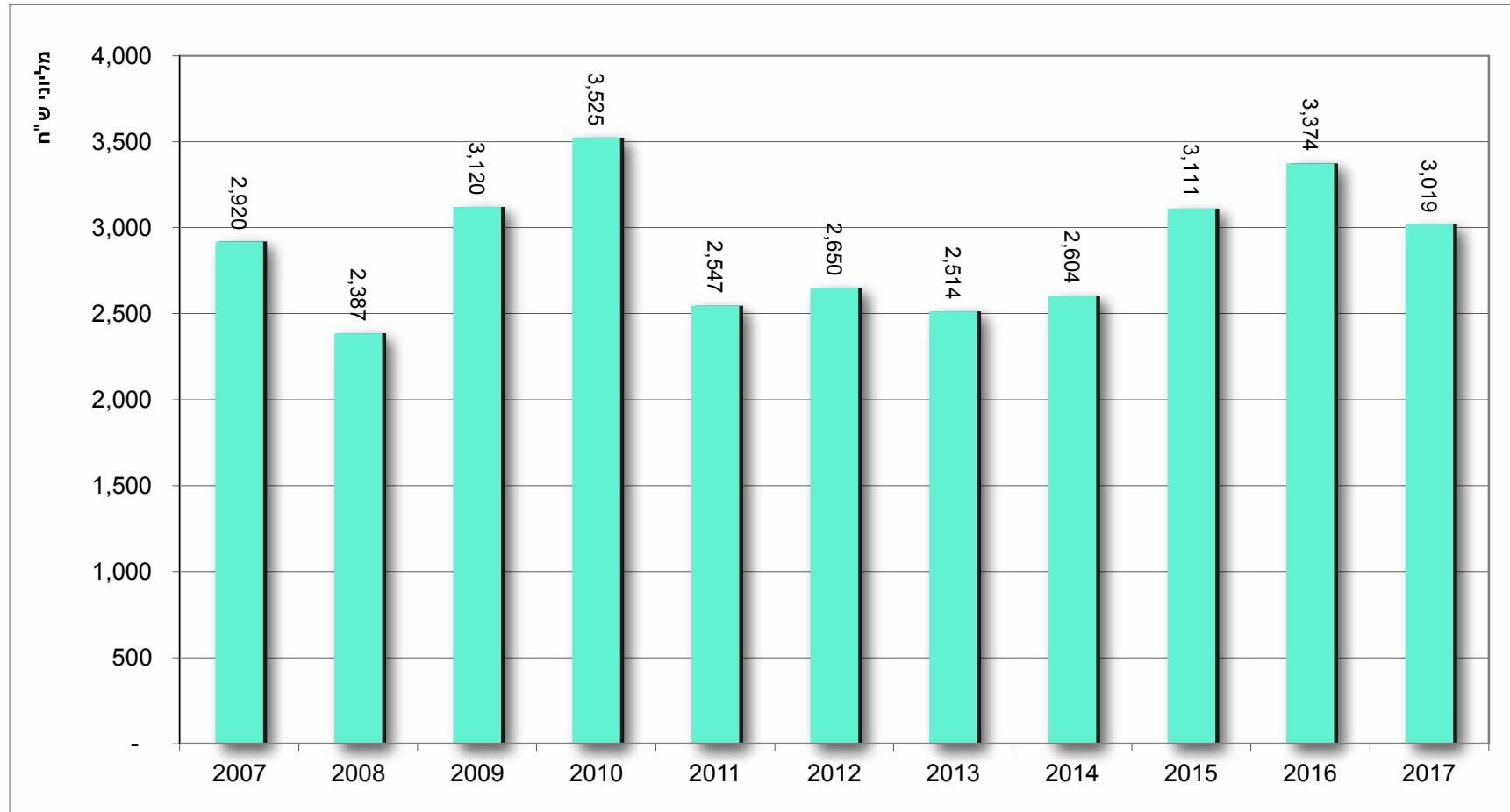

בשנת 2017 נסוגה התעשייה הקיבוצית ב-1.3%. התעשייה הישראלית רשמה ב-2017 עליה של 1.1% לאחר רצף של 4 שנים בהן נרשמה ירידה בפידיון. נתוני התעשייה הקיבוצית מושפעים מגריעת חברות בשל מכירתם לבעלות חיצונית מלאה. הצמיחה בשנת 2017, בניכוי השפעת הגריעה, היתה 1.6%.

התעשייה הקיבוצית - התפתחות המכירות לפי אפיקי השיווק

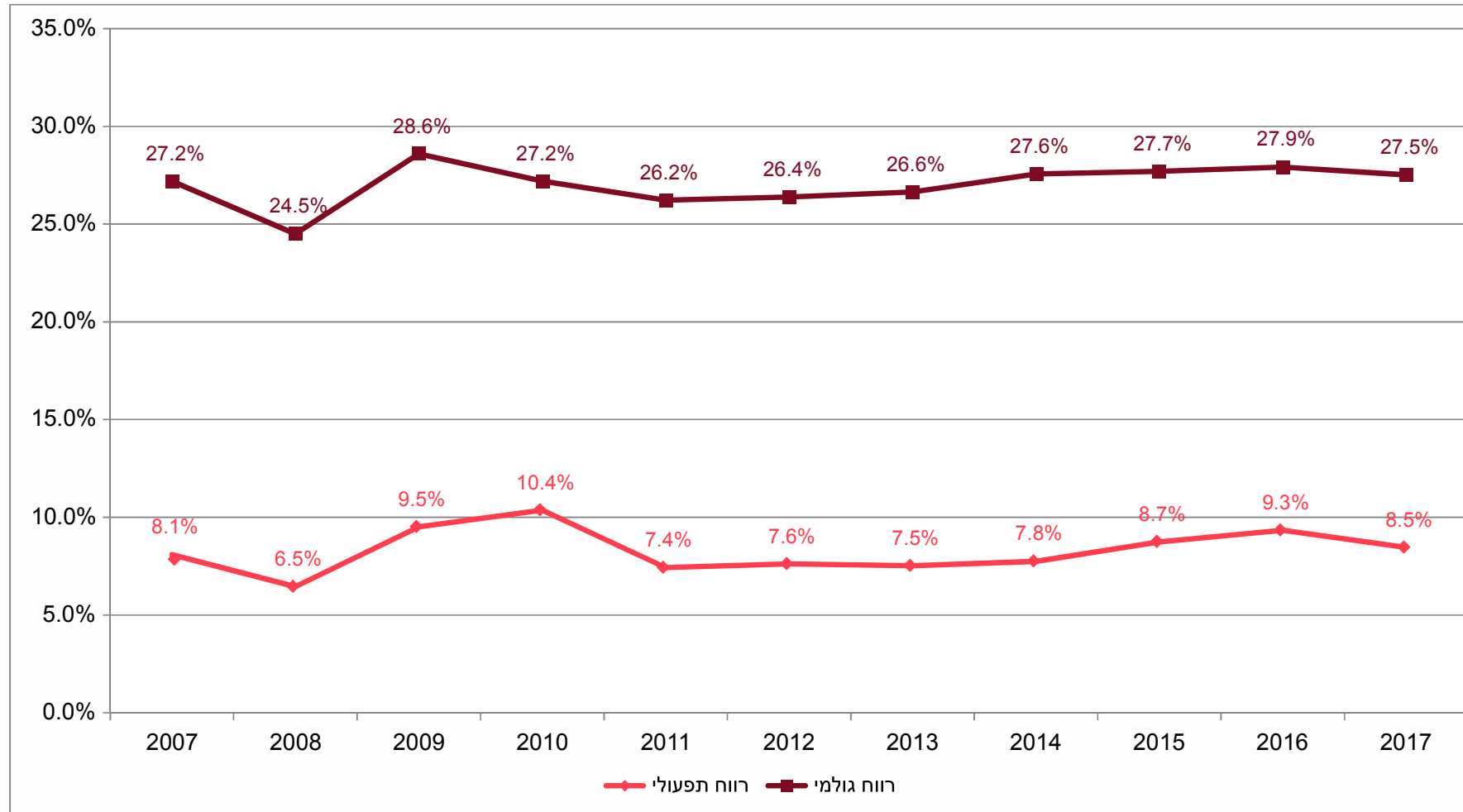

יצוא ישיר - היצוא הישיר ירד בשנת 2017 ב-3.4% בערכים שקליים, (בניכוי גריעת מפעלים עליה של 0.1%). התחזית לשנת-2018 צמיחה של 2.9%.
פעילות חו"ל - בשנת 2017 רשמה הפעילות בחו"ל גידול של 1.4%, (בניכוי גריעת מפעלים). חלק מהגידול נובע מכניסה לפעילות של מפעלים שהוקמו ברחבי הגלובוס. האומדן לשנת 2018 עומד על 7.3%.
שוק מקומי - בשנת 2017 נרשמה יציבות בהיקף המכירות של התעשייה הקיבוצית לשוק המקומי, (עליה של 2.2% בניכוי גריעת מפעלים). תחזית ראשונית ל-2018 צופה ירידה של -2.0% במכירות התעשייה הקיבוצית לאפיק זה.

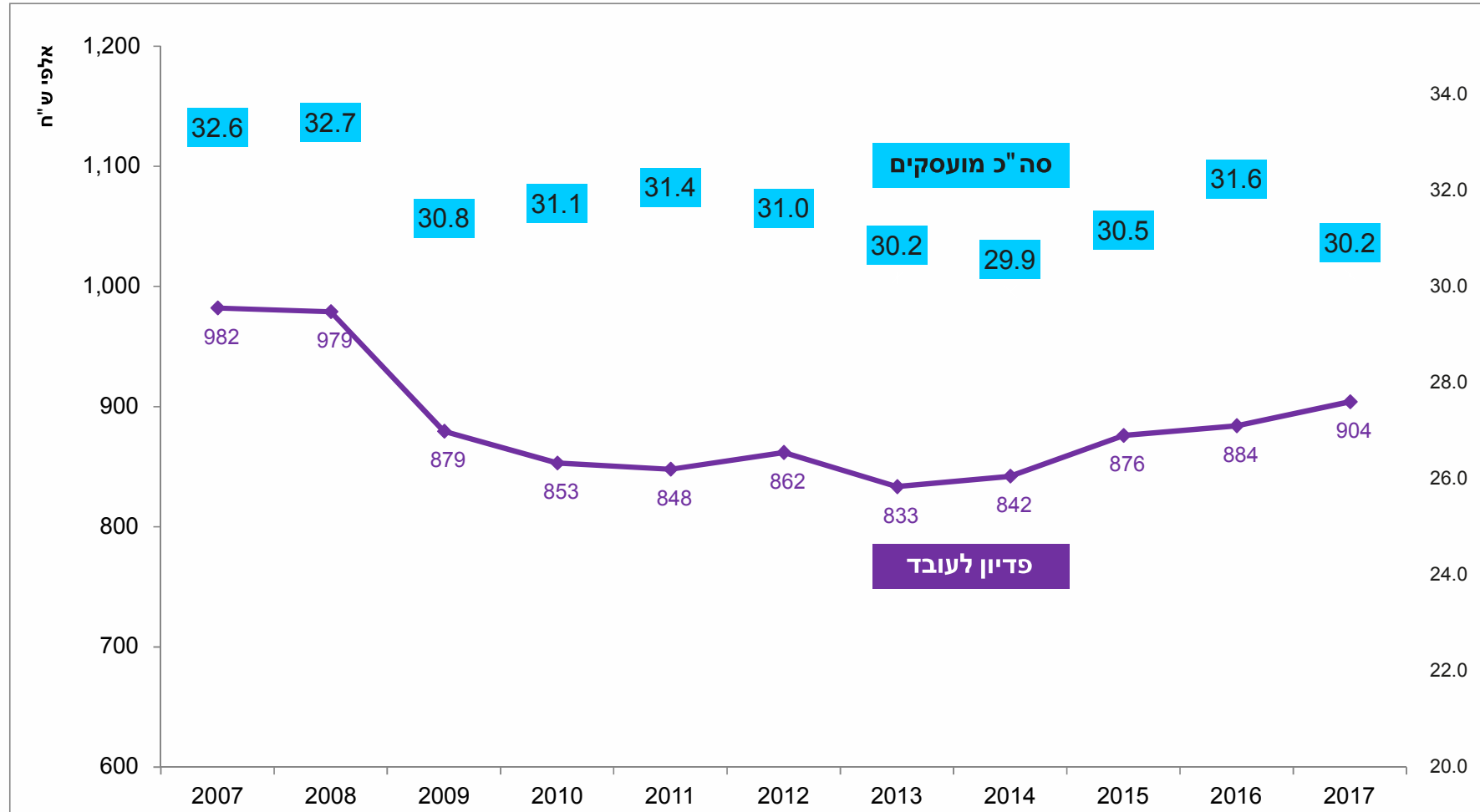
הרווח התפעולי המצרפי ירד בשנת 2017 ב-10.5%, לרמה של 3.0 מיליארד ש"ח, המהווים 8.46% מהמחזור. 1.5% מהנסיגה נובע מגריעת חברות שנמכרו לבעלות חיצונית מלאה.

התעשייה הקיבוצית - שיעורי הרווח מסך המכירות מגמה רב שנתית

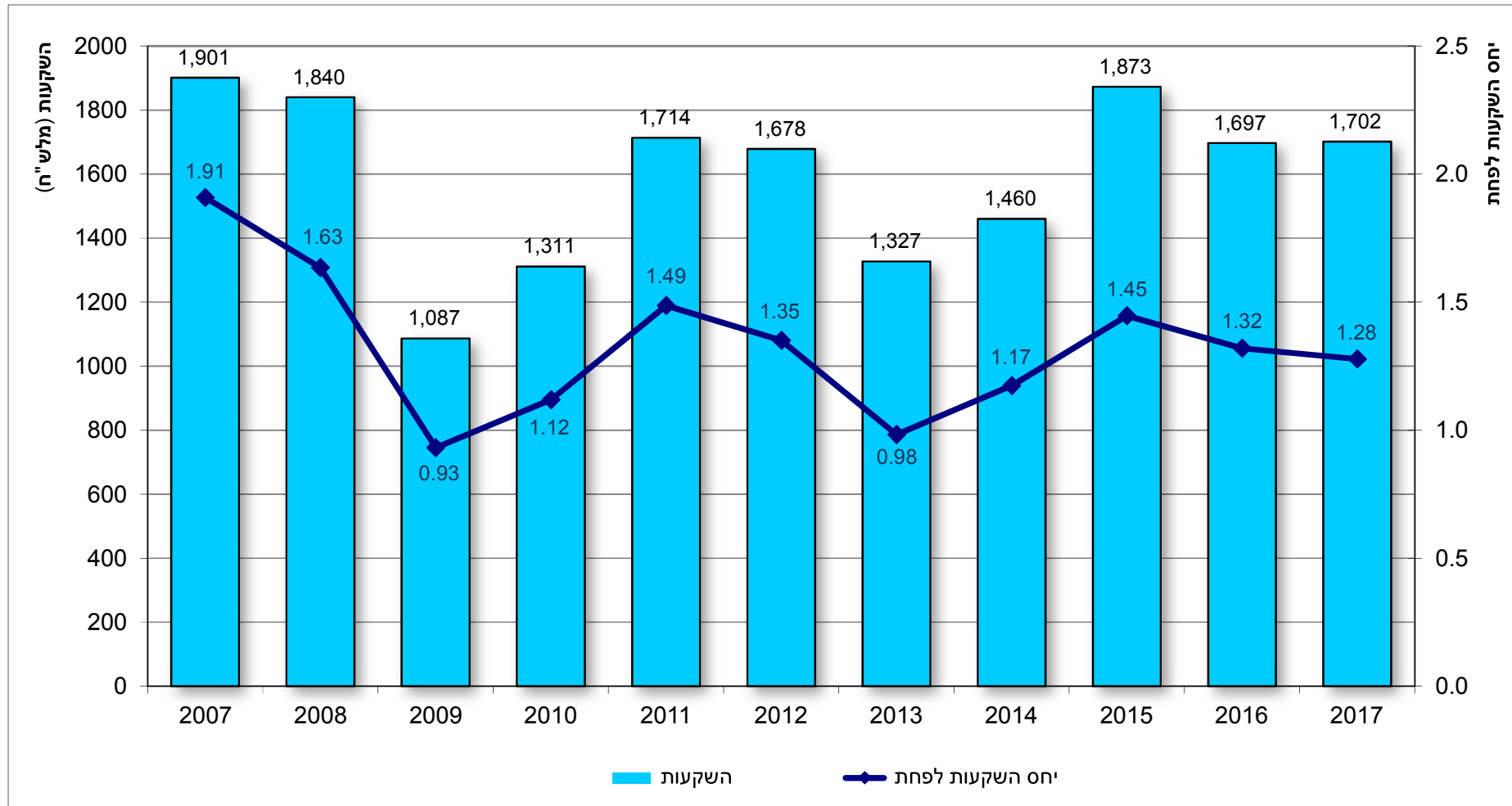

בשנת 2017 נרשמה ירידה בשיעורי הרווחיות, הן הגולמית והן התפעולית.
 27.1% מהחברות סיימו את 2017 עם רווח תפעולי של יותר מ-10%, (26.6% בשנת 2016).
 31.8% מהחברות סיימו את 2017 עם רווח תפעולי של פחות מ-6%, (27.1% בשנת 2016).
 10.0% מהחברות סיימו את 2017 עם רווח תפעולי שלילי, (11.5% בשנת 2016, חלקן נסגרו).

ללא פעילות חו"ל

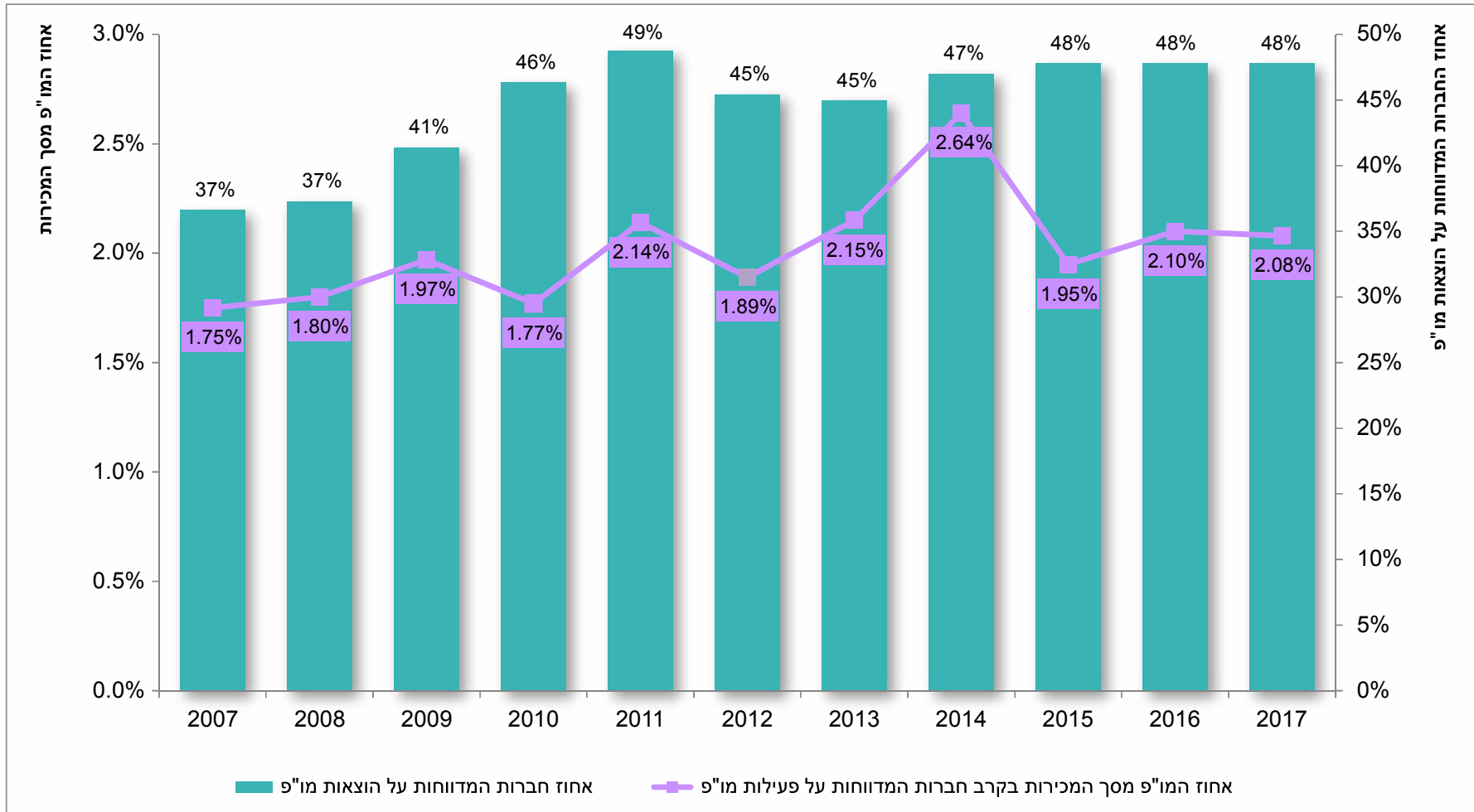

בשנת 2017 נרשמה עליה של 2.3% בפדיון לעובד, מדידה זו מתייחסת רק לעובדים בארץ. הגדלת היקף פעילות היצורית בחו"ל מחייבת יצירת מערכי בקרה וניהול שברובם יושבים בארץ. תרומתם של מנהלים אלה לפדיון שמקורו ביצור המקומי נמוכה יחסית. עיקר הירידה במספר העובדים נובעת מגריעת חברות.

צמיחה בהשקעות מבטאת אופטימיות של החברות באשר לעתיד. בשנת 2017 נרשמה יציבות בהיקף ההשקעות של התעשייה הקיבוצית (+0.3%). היקף ההשקעה שנרשם גבוה ב-28% מהפחת. חלק מהשקעות אלה נעשו בהקמת קווי יצור ורכישת חברות מעבר לים.

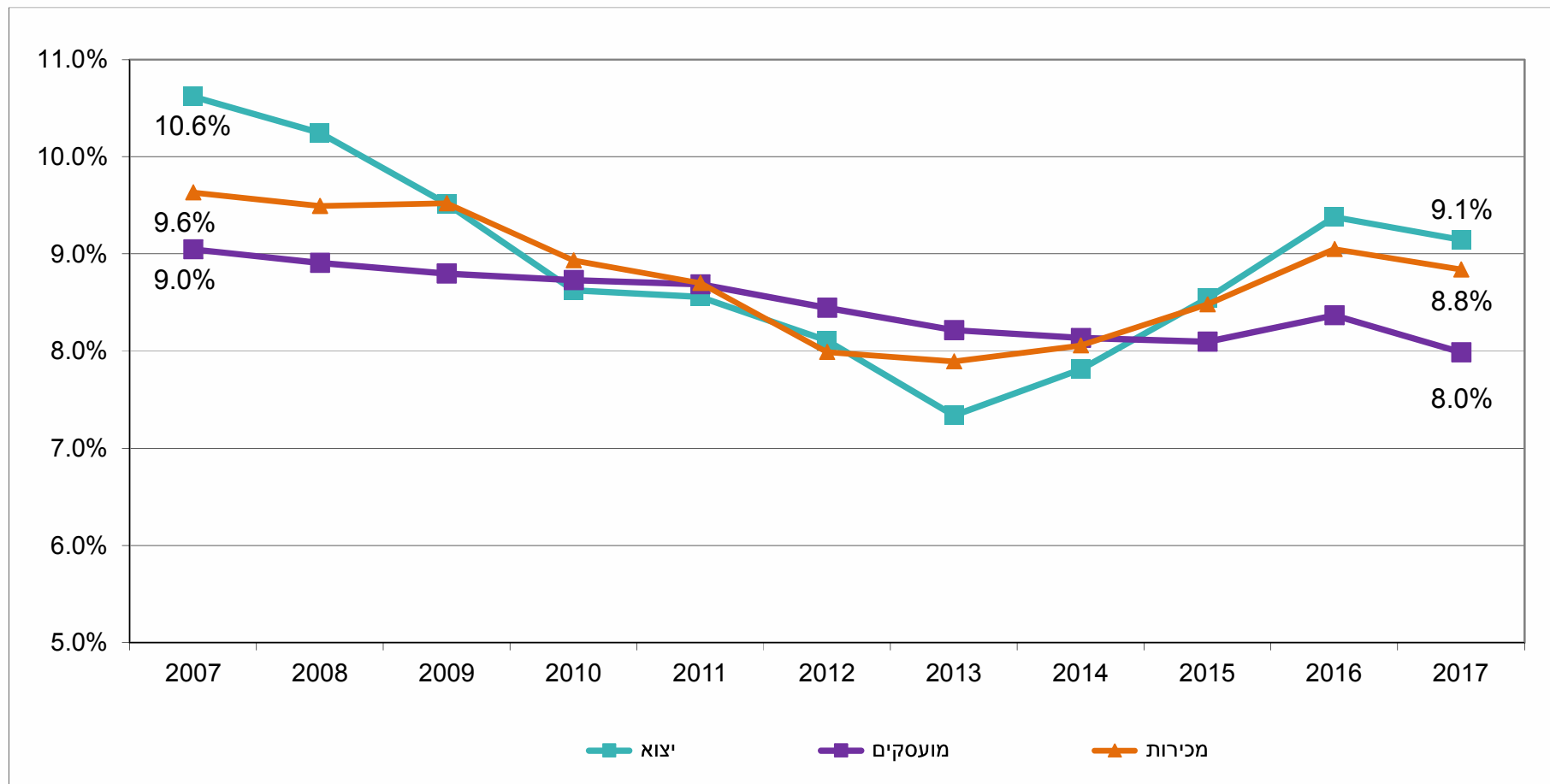
התעשייה הקיבוצית - משקל המו"פ מסך המכירות (עפ"י מדגם חברות)

על פניו נראה שהיקף המו"פ המתבצע במסגרת התעשייה הקיבוצית גדול מזה המשתקף בנתונים. חברות רבות לא מביאות את פעילות המו"פ שלהן לביטוי במסגרת הדוחות הכספיים.

חלקה של התעשייה הקיבוצית מכלל התעשייה הישראלית

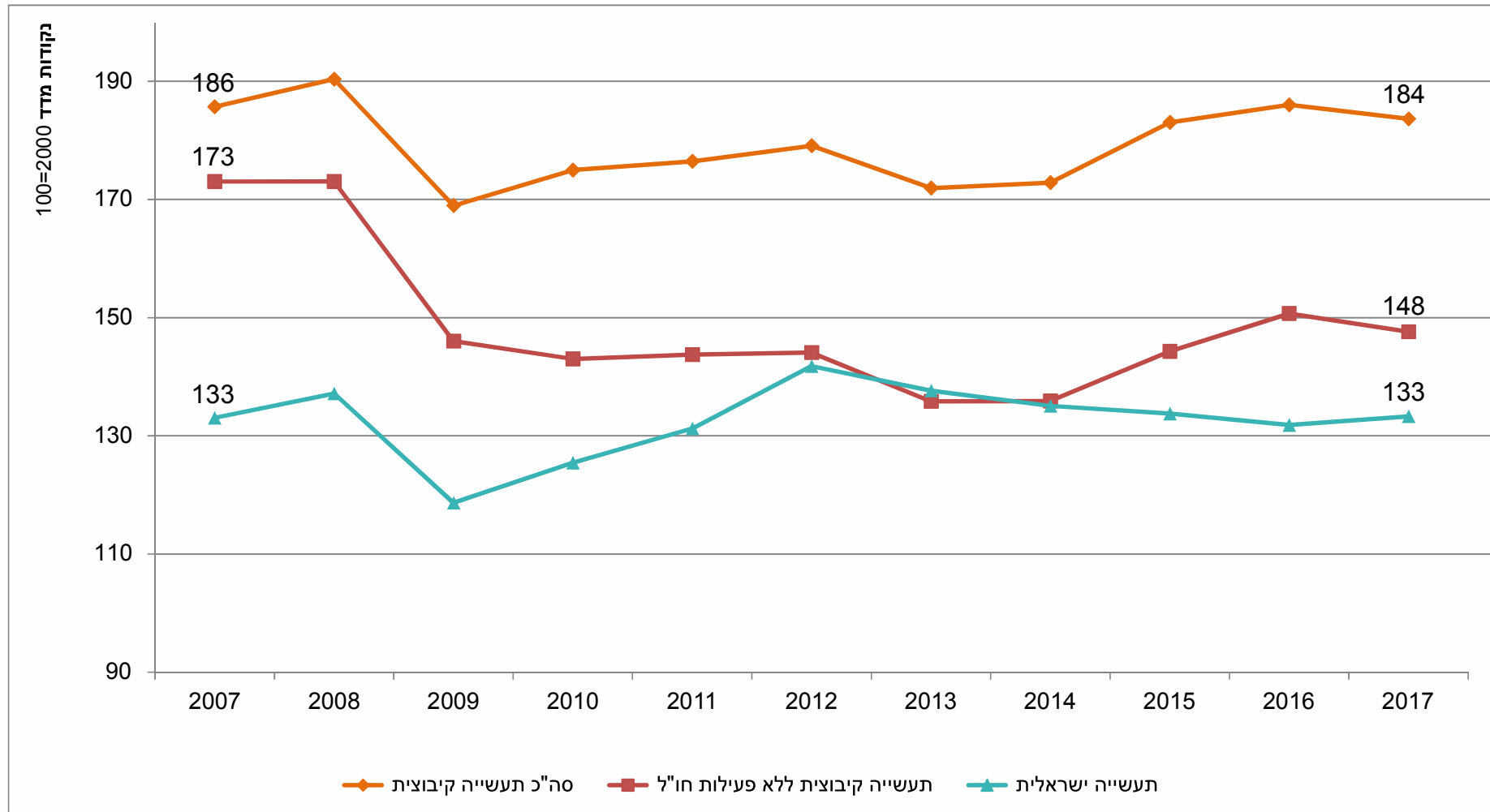
כולל מפעלים אזוריים, ללא פעילות חו"ל

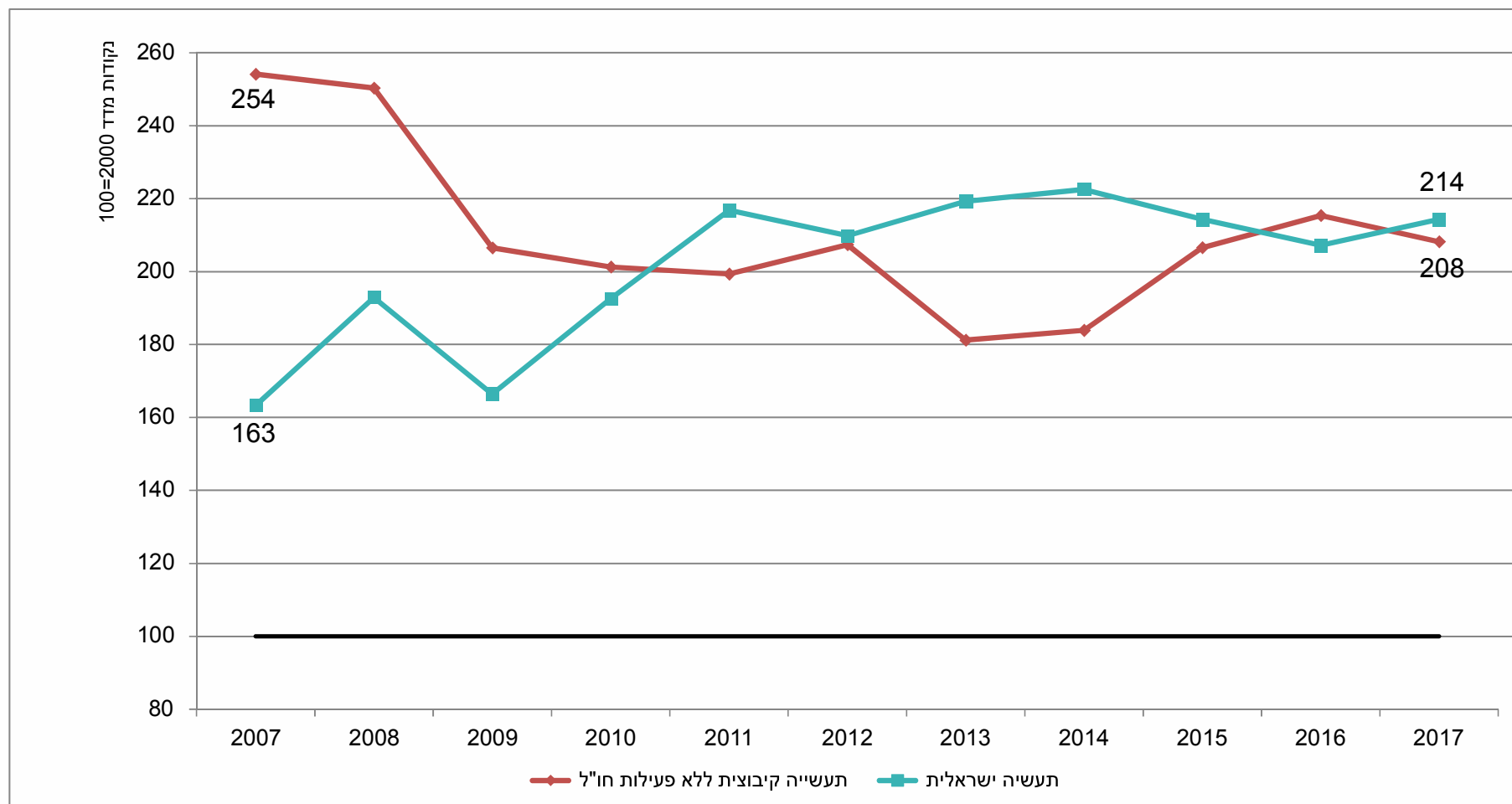
משקלה של התעשייה הקיבוצית (ללא פעילות חו"ל) מסך התעשייה הישראלית, עומד על 9% בקירוב בסך הפדיון וביצוא ו-8.0% במספר המועסקים.

מדד מכירות - תעשייה קיבוצית מול תעשייה ישראלית

10

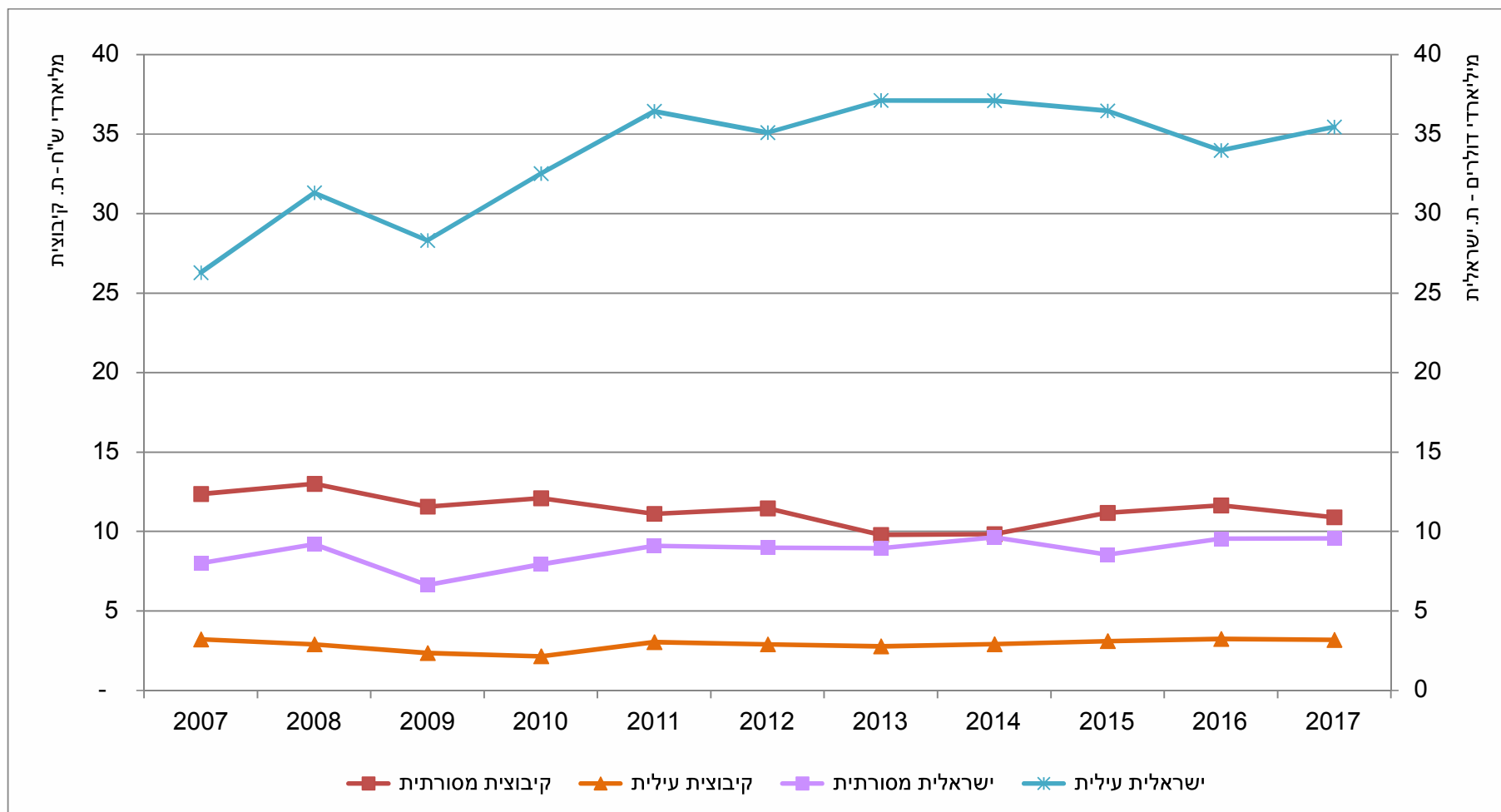
בשנים 2012-2014 מדד המכירות של התעשייה הקיבוצית (ללא פעילות חו"ל) דומה לזה של כלל התעשייה הישראלית. בשנים 2015-2016 רשמה התעשייה הקיבוצית גידול, ואילו כלל התעשייה הישראלית רשמה קיטון בפדיון. התהפכות המגמה ב-2017 נובעת מגריעת חברות.

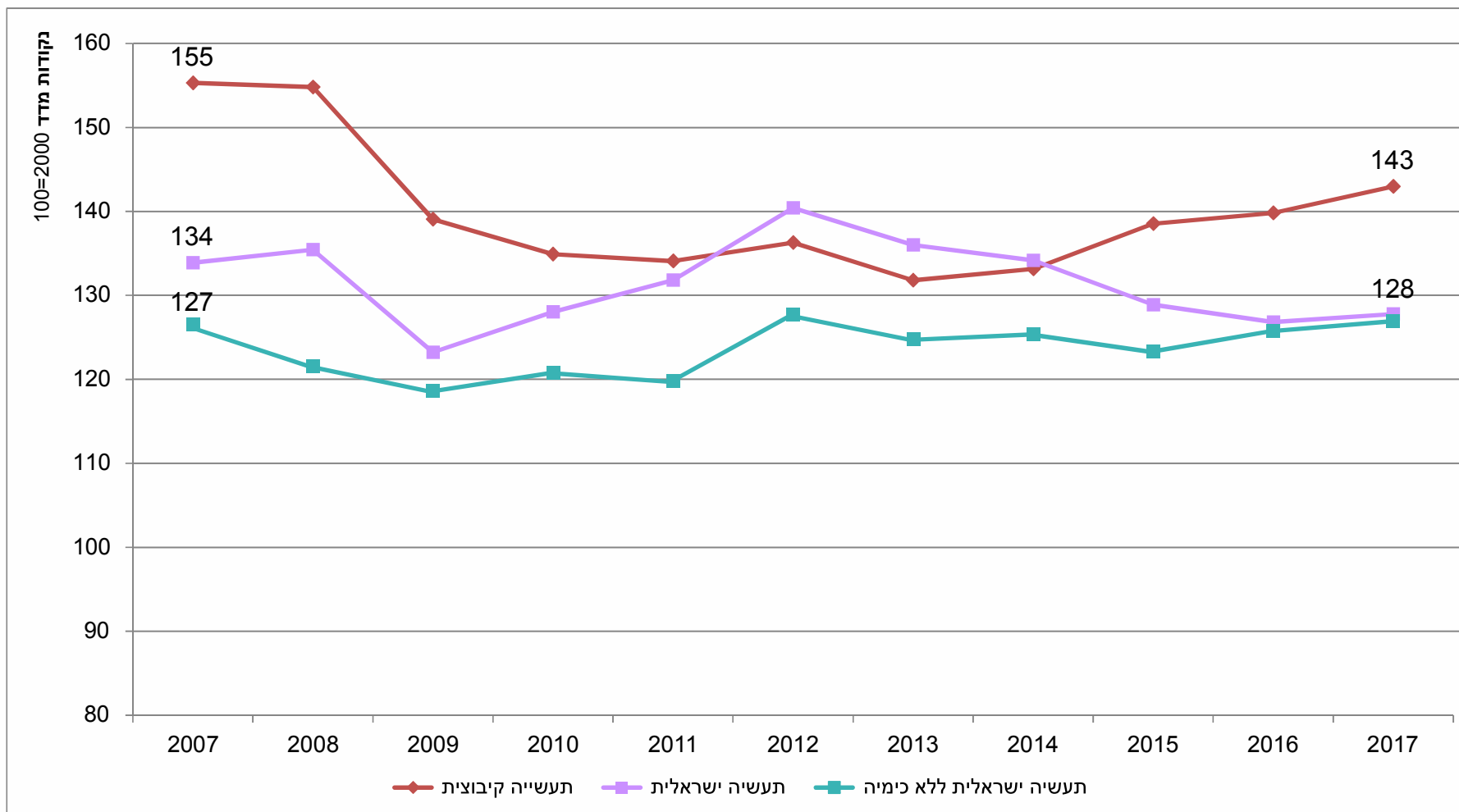
עד לנקודת השבר של שנת 2009 היתה צמיחת היצוא של התעשייה הקיבוצית גדול משמעותית משל כלל התעשייה הישראלית. בשנים 2010-11 רשמה התעשייה הקיבוצית מכירת מפעלים, משבר מהותי ב-2 מפעלים גדולים והמשך הסטת פעילות יצורית לחו"ל. מרבית הצמיחה ביצוא התעשייה הישראלית בשנים אלה, מקורה בענפי הכימיה והתרופות שהיו אחראים ליותר מ-60% מהגידול.

התפתחות היצוא לפי עוצמה טכנולוגית - תעשייה ישראלית ותעשייה קיבוצית

ללא פעילות חו"ל

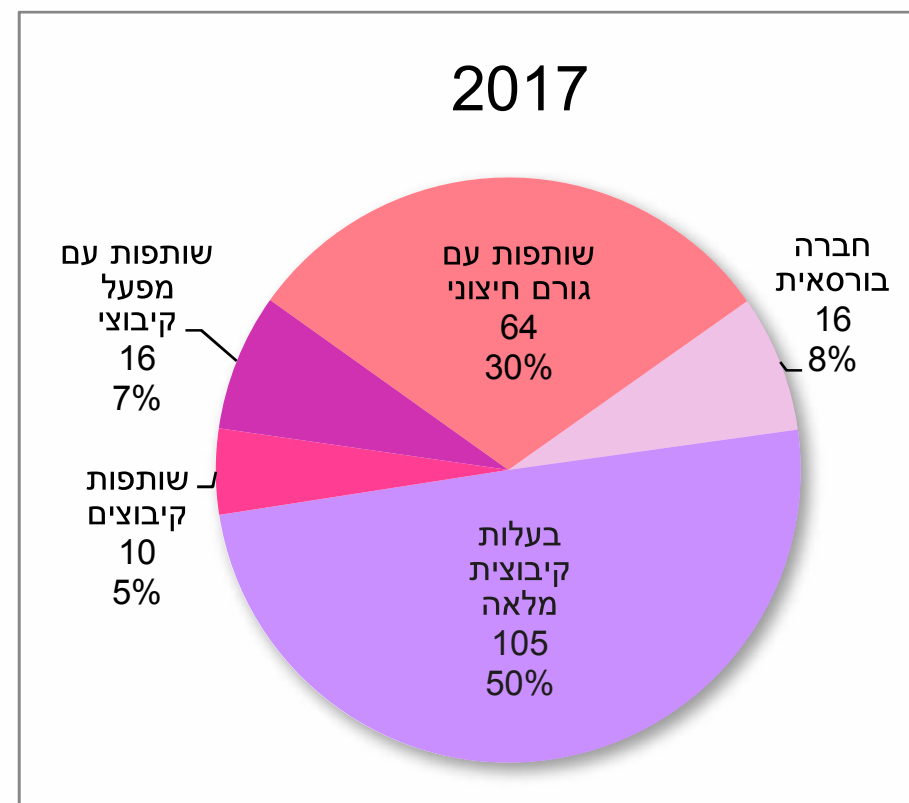
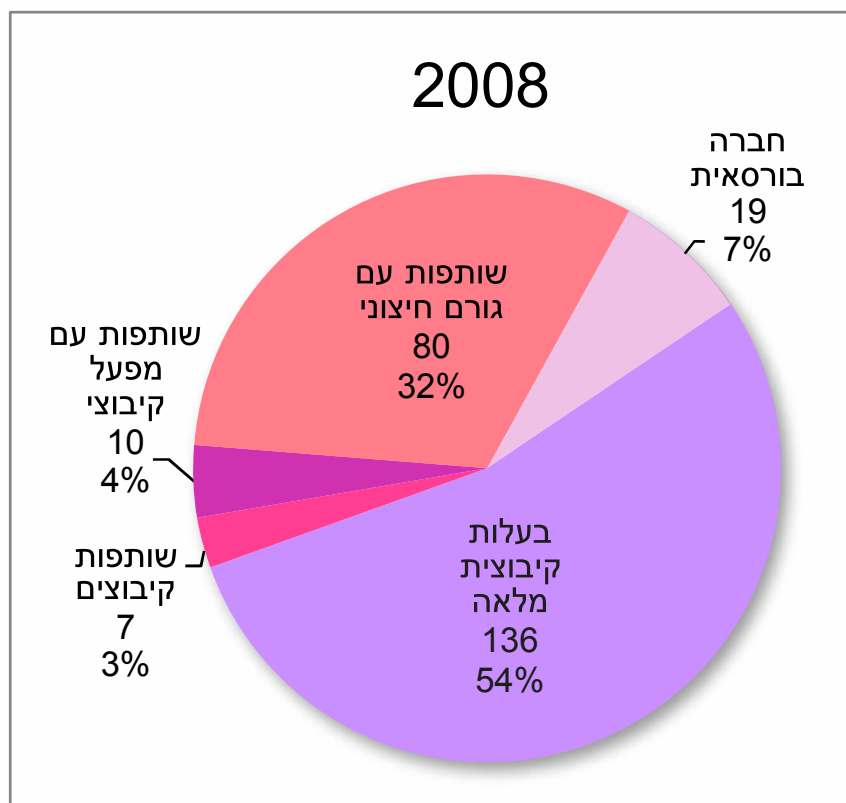

מנוע הצמיחה של היצוא הישראלי, תעשיות הטכנולוגיה העילית והעילית המעורבת, נבלם בשנת 2013, ואף רשם ירידה בשנים 2015-2016. בשנת 2017 נרשמה יציבות בתעשייה המסורתית הישראלית-0.2%, ונסיגה ביצוא התעשייה המסורתית הקיבוצית-6.4% (-2.0% בנטרול גריעת חברות).

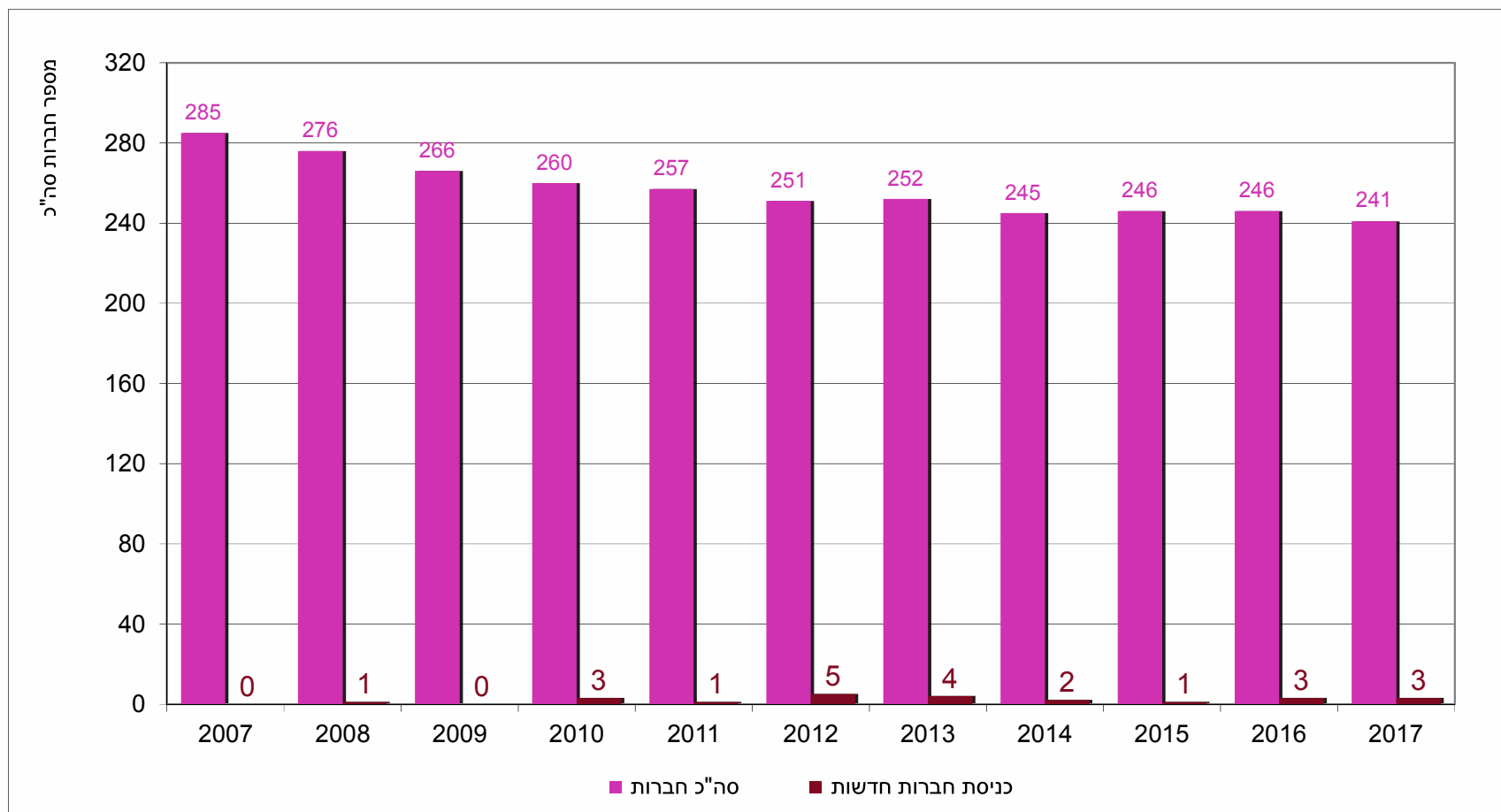

המתאם שאפיין את התפתחות הפדיון לעובד בתעשייה הקיבוצית ובתעשייה הישראלית נקטע בשנת 2008. בשנים 2014-2016 נרשמה עליה בפדיון לעובד (בארץ) של התעשייה הקיבוצית. בפדיון לעובד של התעשייה הישראלית ללא כימיה נרשמה מגמת עליה בשנים 2015-2017. הפדיון לעובד בתעשיית הכימיה וזיקוק הנפט גבוה מאוד ומשפיע על הפדיון לעובד בכלל התעשייה הישראלית.

(חברות הנכללות בניתוח הכלכלי)

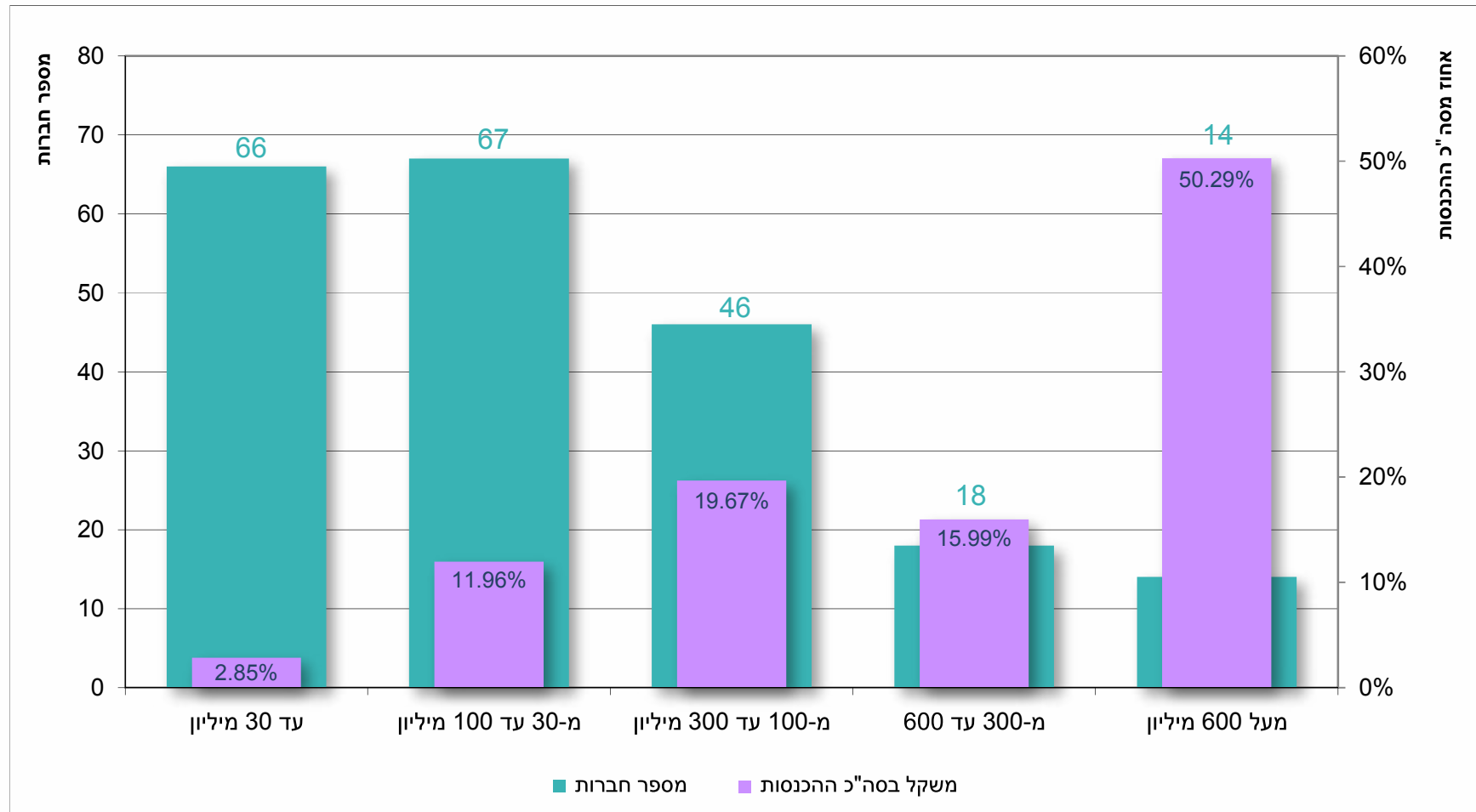

השינויים הבולטים בין 2008 ל-2017 הם ירידה בשיעור המפעלים בבעלות קיבוצית מלאה, ועליה במספר המפעלים שהם חלק מתאגיד תעשייתי קיבוצי המחזיק מספר חברות, (נקראים בגרף "שותפות עם מפעל קיבוצי").

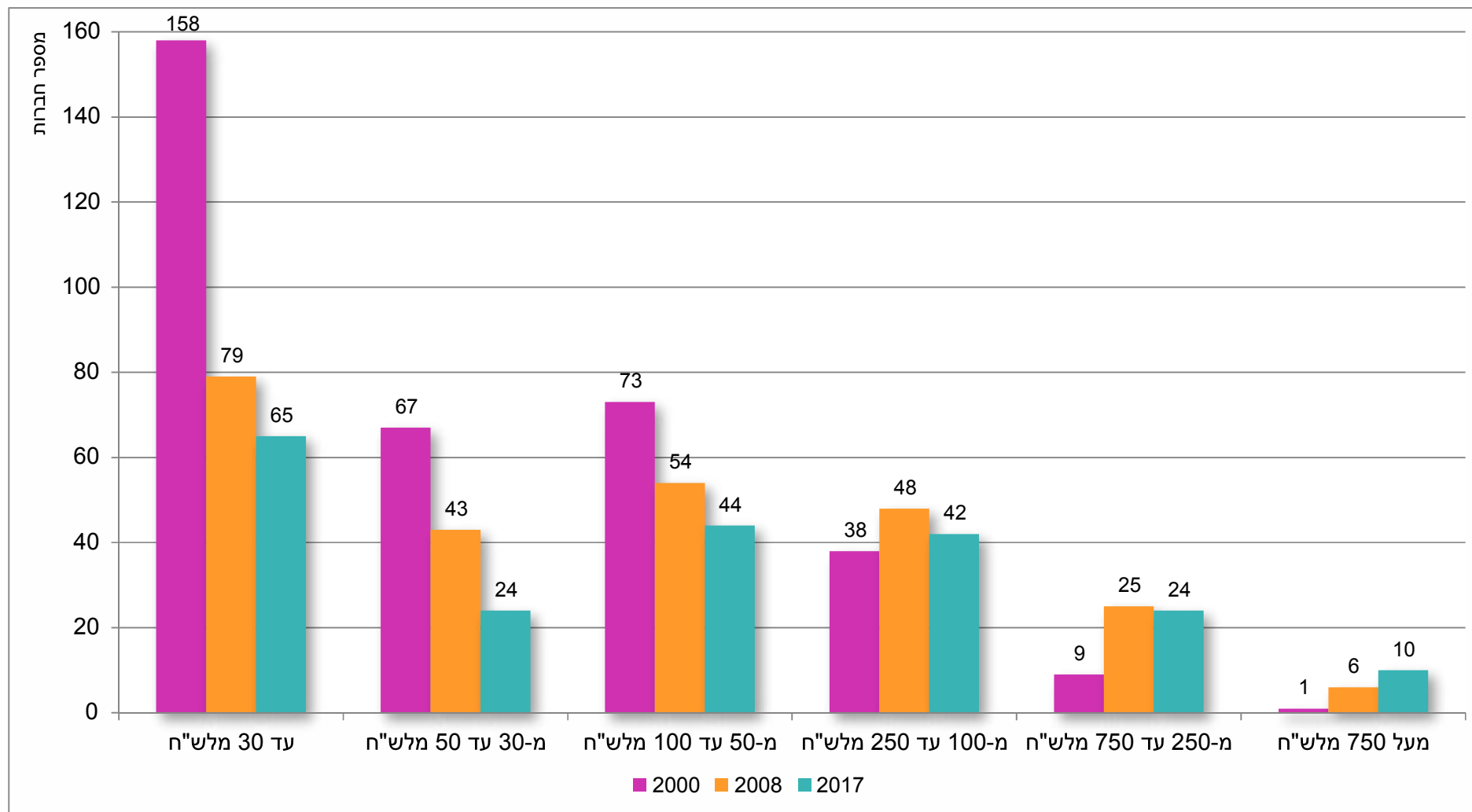

חלק לא מבוטל מההתחדשות של התעשייה הקיבוצית נעשה באמצעות רכישת חברות בנות. רכישות אלה אינן נרשמות כהגדלת מספר המפעלים. מנגד, מכירת מלוא הבעלות על חברות קיבוציות לגורמים חיצוניים, גורמת לגריעתם מהחישוב הכולל ולכן לירידה במספר החברות המדווח. היקף סגירת המפעלים הוא נמוך יחסית. בשנת 2017 נגרעו ממצבת התעשייה הקיבוצית 8 חברות ונוספו 3 חברות סטרטאפ שמקורן בפעילות המשתלה. מן הראוי לציין שבכלל התעשייה הישראלית קיימת ירידה משמעותית בהיקף הפתיחה של מפעלים חדשים: 2012 - 31 מפעלים חדשים, 2015 - 11 מפעלים חדשים, 2016 - 8 מפעלים חדשים בלבד.

התעשייה הקיבוצית - התפלגות החברות לפי היקף הכנסות

החברות הגדולות*, מעל 300 מלש"ח, מהוות 15% מהחברות, ו-66% מההכנסות. 31% מהחברות מוכרות בהיקף שנתי של 30 מלש"ח או פחות. *הניתוח נעשה לפי המאזן המאוחד. חלק מהתאגידיים הגדולים כוללים בתוכם חברות קיבוציות קטנות המוחזקות בשליטה.

בין השנים 2008-2017 חלה ירידה של יותר מ-10% במספר החברות בכל הקבוצות המייצגות מפעלים קטנים ובינוניים (0-250 מלש"ח). הירידה הדרסטית במספר החברות הקטנות מושפעת הן מרמת רווחיות נמוכה של קבוצה זו והן מכך שקמים מעט מאוד מפעלי תעשייה חדשים.

רווח תפעולי		רווח גולמי		הכנסות	הקבצת היקף המכירות
משקל הרווח בהכנסות הקבוצה	מיליוני ש"ח	משקל הרווח בהכנסות הקבוצה	מיליוני ש"ח	מיליוני ש"ח	
7.6%	78	39.8%	406	1,019	עד 30 מיליון
8.3%	332	22.9%	915	3,996	מ-30 עד 100 מיליון
7.6%	556	25.1%	1,840	7,316	מ-100 עד 300 מיליון
10.3%	558	31.4%	1,696	5,405	מ-300 עד 600 מיליון
8.3%	1,496	27.7%	4,963	17,943	מעל 600 מיליון
8.5%	3,019	27.5%	9,819	35,679	סה"כ